

Student engagement: perspectief van medewerkers

Op basis van 19 semigestructureerde interviews met medewerkers verdeeld over de domeinen is opgetekend wat zij onder student-engagement verstaan, wat zij ondernemen en welke (on)mogelijkheden zij zien.¹

Wat is student engagement?

Engagement is een multidimensionaal begrip.² In de literatuur bestaat geen overeenstemming over de dimensies en definities, maar doorgaans wordt er onderscheid gemaakt in drie of vier vormen.

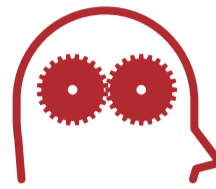
Gedragmatige engagement

Dit gaat over actieve participatie van studenten op school, zowel binnen als buiten het curriculum. Het betreft observeerbaar gedrag, zoals aanwezig zijn bij de les, deelnemen aan een studievereniging of medezeggenschapsraad.

Emotionele engagement

Dit heeft betrekking op gevoelens, zoals je thuis voelen, waarde hechten aan de opleiding en plezier hebben in leeractiviteiten.

Cognitieve engagement

Dit heeft betrekking op de mentale inspanning die een student levert, zoals een student die zich inzet om complexe stof eigen te maken.

Agentic engagement

Hierbij gaat het om een proactieve en constructieve bijdrage van studenten aan de instructies die zij krijgen. Het gaat om wat studenten zeggen en doen om hun motivaties te uiten en een meer motiverende omgeving voor zichzelf te creëren zoals je voorkeuren kenbaar maken of het doen van een suggestie.

Engagement is volgens medewerkers:

Binding, sociale cohesie

Eigenaarschap nemen over de studie

Actief participeren

“Betrokkenheid van studenten [...] daarin zit de essentie dat studenten betrokken zijn bij hun onderwijs, bij hun eigen leerontwikkeling, maar ook bij elkaar. Ik moet ook denken aan een soort learning community. Betrokken zijn is ook dat je niet alleen een afvinklijstje afwerkt, maar dat je echt betrokken bent, niet alleen met je eigen leercurve, maar ook met je medestudenten, met de club zeg maar.”

Hoe engaged zijn studenten?

Volgens medewerkers verschilt engagement per student, opleiding, opleidingsvariant (voltijd/deeltijd), jaar van de opleiding en klas. Vaak wordt aangegeven dat een kleine, vaste groep studenten op verschillende manieren engaged is, maar dat er bij een meerderheid van de studenten ruimte is voor verbetering.

Activiteiten

Er worden veel activiteiten ondernomen om engagement van studenten te beïnvloeden. Een aantal genoemde activiteiten wordt hieronder weergegeven.

Tips van medewerkers voor het vergroten van student engagement

Creëer een ondersteunende omgeving: denk onder andere aan peer-to-peer support, activiteiten gericht op de sfeer en onderlinge relaties.

Geef eigenaarschap aan de student: zowel binnen eigen les- en leersituaties als op het niveau van betrokkenheid bij de instelling.

Bied beroepsauthentiek onderwijs aan: werk daarbij samen met het werkveld.

Professionaliseer docenten: zoals m.b.t. de inzet van activerende didactiek en docentbetrokkenheid bij studenten.

“Docenten moeten uitgedaagd worden om de lessen interactief en van deze tijd te maken. Collega’s die dat doen merken dat de pro-activiteit van studenten toeneemt, omdat ze geboeid zijn.”

Uitdagingen liggen volgens medewerkers bij twee actoren

De student: waaronder een gebrek aan intrinsieke motivatie, de achtergrond en de privé omgeving van de student.

De opleiding/instelling: waaronder de docentkwaliteit, (te weinig) facilitering of een te hoge werkdruk.

“Studenten staan [...] onder grote druk, want er wordt heel veel van ze verwacht tegenwoordig. Ze moeten vaak een flinke bijbaan er op nahouden om het studeren te kunnen betalen. Sociaal wordt er van alles verwacht. Dus je merkt wel dat ze ook duidelijk prioriteren. En dat ze vooral heel erg de focus hebben bij: hoe zorg ik op de eerste plaats dat ik mijn studiepunten binnenhaal?”

¹ Zie voor een samenvatting: Kappe, F.R., Moens, N.M.W., Knuiman, C., & Heemskerk, M. (2019). *Student engagement: het perspectief van medewerkers*. Lectoraat Studietoelaten, Hogeschool Inholland.

Zie voor het volledige rapport: Knuiman, C., Kappe, F.R., Moens, N.M.W., & Heemskerk, M. (2019). *Student Engagement bij Inholland. Perspectief van medewerkers*. Lectoraat Studietoelaten, Hogeschool Inholland.

² Enkele referenties:
– Elffers, L. (2011). *The transition to post-secondary vocational education: students' entrance, experiences, and attainment*. Enschede: Ipskamp drukkers.
– Fredricks, J. A., Blumenfeld, P. C. & Paris, A. H. (2004). School engagement: potential of the concept, state of the evidence. *Review of Educational Research*, 74(1), 59-109.
– Reeve, J., & Tseng, C. M. (2011). Agency as a fourth aspect of students' engagement during learning activities. *Contemporary Educational Psychology*, 36(4), 257-267.